

ЗАВДАННЯ
ДО КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ”
(Особлива частина)
ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ЇХ ВИКОНАННЯ
для студентів III курсу
заочних факультетів

Завдання до контрольних робіт і практичних занять з навчальної дисципліни “Кримінальне право України” (Особлива частина) та методичні рекомендації до їх виконання для студентів III курсу заочних факультетів / Уклад.: В.І. Борисов, О.О. Володіна, Л.В. Дорош та ін. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. – 30 с.

У к л а д а ч і : В.І. Борисов,
О.О. Володіна,
Л.В. Дорош,
В.А. Козак,
Я.М. Кураш,
Р.С. Орловський,
О.В. Ус

Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою академії (протокол № 4 від 25.06.2010 р.)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальну дисципліну “Кримінальне право України” (Особлива частина) студенти заочної форми навчання вивчають протягом двох семестрів: у V – виконують контрольну роботу та письмові рішення завдань до практичних занять і складають залік; у VI – готують письмові рішення завдань до практичних занять і складають іспит.

Обов’язковою умовою допуску студентів до екзаменаційної сесії у V семестрі є виконання контрольної роботи за наданими варіантами й у строки, передбачені навчальним планом.

Для закріплення самостійно набутих студентами знань перед складанням заліку, іспиту проводяться практичні заняття з кримінального права безпосередньо під час сесії.

Самостійну роботу з вивчення навчальної дисципліни “Кримінальне право України” (Особлива частина) слід проводити систематично, згідно з програмою, упродовж усього навчального року, а не тільки в період екзаменаційної сесії.

Обов’язковою умовою успішного виконання контрольної роботи й підготовки до практичних занять є глибоке вивчення відповідного темі матеріалу, що міститься в Конституції України, Кримінальному кодексі України, підручнику “Кримінальне право України. Особлива частина”, конспекті установчих лекцій, і лише після цього – ретельне опрацювання законодавчих та інших нормативних актів. Опанування курсу неможливе без знання закону, тому слід прагнути досконалості у вивченні норм Кримінального кодексу України. Особливу увагу необхідно звернути на кримінально-правові норми з описовими диспозиціями. Бажано також ознайомитися з навчальним електронно-інформаційним комплексом з кримінального права України (<http://distedu.jur.academy.kharkov.ua>), спеціальною літературою та матеріалами судової практики, які для кращого засвоєння матеріалу рекомендується конспектувати.

До заліку студенти повинні підготувати лише I–VII розділи підручника “Кримінальне право України: Особлива частина”.* У VI семестрі студенти складають іспит з усього курсу.

* Кримінальне право України: Особлива частина: підруч. / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид.; переробл. і допов. – Х.: Право, 2010. – 608 с.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи сприяє більш глибокому засвоєнню положень як Загальної, так і Особливої частин кримінального права та розумінню його інститутів, набуттю навичок логічного викладення думок з аргументованими висновками, правильному застосуванню закону про кримінальну відповідальність при кваліфікації злочинів.

Контрольна робота передбачає письмове вирішення трьох завдань одного з варіантів, визначеного за початковою літерою прізвища студента. Слід ураховувати, що викладені в завданні фактичні обставини вважаються встановленими, тому їх не можна змінювати або доповнювати. Текст умови завдання переписувати не треба, достатньо зазначити номер варіанта, відповідні номери завдань і викласти саме рішення.

Спочатку слід уважно вивчити умови завдань, з'ясувати, про які суспільно небезпечні діяння йдеться й проаналізувати окремі види відповідних злочинів у такій послідовності:

1) визначити місце даного виду складу злочину в системі Особливої частини КК України. Наприклад, крадіжка (ст. 185 КК України) передбачена у Розд. VI Особливої частини КК України “Злочини проти власності”;

2) визначити зміст поняття даного злочину згідно із законом. Наприклад, крадіжка – це таємне викрадення чужого майна (ч. 1 ст. 185 КК України);

3) проаналізувати ознаки складу даного злочину (об'єкта, в тому числі предмета (потерпілого), об'єктивної і суб'єктивної сторін, суб'єкта);

4) у разі необхідності розкрити кваліфікуючі ознаки даного злочину. Наприклад, при крадіжці – повторність, учинення її за попередньою змовою групою осіб тощо. Провести відмежування даного злочину від суміжних злочинів: крадіжку відрізняє від грабежу спосіб дії: при крадіжці викрадення відбувається таємно, при грабежі – відкрито.

Після цього можна приступити безпосередньо до вирі-

шення завдань, тобто застосувати закон до конкретного випадку, описаному в умовах завдання. Письмове рішення має відповідати наступним вимогам:

1) мати загальну відповідь на запитання завдання; містити висновок щодо наявності або відсутності складу злочину в діянні особи (осіб), опис якого наведено в завданні (якщо у вчиненому відсутній склад злочину, слід зазначити, яких саме елементів складу злочину не вистачає);

2) якщо у діянні вбачається склад злочину, дати йому юридичну кваліфікацію, тобто вказати статтю (пункт, частину) Особливої частини КК України, яку слід застосувати. При кваліфікації незакінченого злочину визначити стадію вчинення злочину, а при співучасті у злочині – вид та форму співучасті, пославшись на відповідну частину статей 14, 15, 27 та 28 КК України;

3) кваліфікація злочину має бути докладно мотивована шляхом юридичного аналізу складу злочину, тобто послідовної характеристики *об'єкта, об'єктивної і суб'єктивної сторін та суб'єкта*. Цей аналіз передбачає обов'язкове встановлення точної відповідності фактичних ознак суспільно небезпечного діяння, опис якого міститься у завданні, всім ознакам складу злочину, передбаченого законом про кримінальну відповідальність. Тобто необхідно вказати *на родовий і безпосередній об'єкти* (основний, додатковий, обов'язковий чи факультативний – за умови наявності), проаналізувати предмет злочину або потерпілого від злочину, якщо вони є. Далі, ґрунтуючись на законодавчому окресленні ознак *об'єктивної сторони* злочину, слід показати, в чому полягає об'єктивна сторона діяння в даному випадку, дати характеристику її обов'язкових і факультативних ознак, розкрити їх значення для кваліфікації. Враховуючи конструкцію складу злочину, важливо визначити його вид (формальний, матеріальний, усічений), а також момент закінчення злочину. На підставі вимог статей 24, 25 КК України необхідно вказати форму та вид вини особи, розкрити її інтелектуальні та вольові ознаки. Слід розглянути питання про значення мотиву, мети як ознак суб'єктивної сторони злочину, які можуть також бути обов'язковими залежно від виду злочину.

Характеризуючи *суб'єкт злочину*, треба назвати три обов'язкові його ознаки, а також ознаки спеціального суб'єкта відповідно до статей 18, 22 КК України. Необхідно розкрити зміст обтяжуючих обставин, якщо вони встановлені. За наявності сукупності злочинів належить кваліфікувати кожний із них із відповідним мотивуванням. Для обґрунтування кваліфікації обов'язковим є використання роз'яснень відповідних постанов Пленуму Верховного Суду України. Наприкінці роботи слід навести список використаних джерел.

Порушення зазначених вимог виключає позитивну оцінку роботи.

Контрольна робота має бути написана від руки у зошиті з пронумерованими сторінками та полями не менше за 2-3 см. На останній сторінці слід поставити дату виконання роботи і особистий підпис.

Завдання до контрольної роботи

(V семестр)

Варіант 1 (А – Ж)

1. Між Самойловим та Гайдуковим склалися неприязні стосунки. Під час чергової сварки Самойлов вистрелив у Гайдукова із саморобного пістолета, однак промахнувся. Після цього він побіг додому, перезарядив пістолет, потім наздогнав Гайдукова і вчинивим пострілом убив його.

Кваліфікуйте дії Самойлова.

2. 26 червня 2009 р. Семків і Худяков, скориставшись тим, що Омелько перебувала у стані алкогольного сп'яніння, привели її з метою зґвалтування в безлюдне місце, де, застосовуючи фізичне насильство, за домовленістю спочатку потерпілу зґвалтував Семків, а потім, подолавши її опір, – Худяков. Після того, як Семків залишив місце події, Худяков, побоюючись помсти родичів Омелько, задушив її.

Вирішіть питання про відповідальність Семківа та Худякова.

3. Григор'єв, Туманов і Мухін 13 липня 2008 р. о 17 годині пішли до Мартинової з метою розпивання спиртних напоїв. З її дозволу залишились у неї в будинку на ніч і продовжували випивати. На другий день, прокинувшись і перебуваючи у стані сп'яніння, Туманов застосував до Мартинової насильство, небезпечне для життя і здоров'я, та відкрито заволодів її майном, після чого пішов.

Вирішіть питання про відповідальність Туманова.

Варіант 2 (3 – 0)

1. Лазарєв, маючи сім'ю, перебував у інтимних стосунках з Широковою. Бажаючи, щоб Лазарєв покинув сім'ю, Широкова заявила, що вагітна. Побоюючись розголосу, Лазарєв вирішив убити Широкову, для чого заманив її до лісу й здійснив свій намір. Експертиза встановила, що потерпіла вагітною не була.

Кваліфікуйте дії Лазарєва.

2. Ляпін та Горбатов домовилися звалтувати Бородіну, яка в стані сильного алкогольного сп'яніння знаходилась у під'їзді будинку. Зустрівши 16-річного Кошкіна, вони запропонували йому взяти участь у звалтуванні Бородіної, на що той погодився.

Після цього Ляпін, Горбатов та Кошкін виволокли Бородіну на вулицю та по черзі звалтували, а потім, залишивши її роздягнутою на снігу, пішли з місця події.

Від переохолодження Бородіна померла.

Вирішіть питання про відповідальність Ляпіна, Горбатова та Кошкіна.

3. Пастусєв та Линьов йшли вулицею повз оптовороздрібний товарний склад. Несподівано вони побачили, що через огорожу невідомі перекинули два тюки. Пастусєв та Линьов забрали ці тюки, але неподалік від складу їх затримали

правоохоронці й вилучили тюки. У тюках були обрізки тканини загальною вартістю 510 грн.

Пастусєва та Линьова засуджено за ч. 2 ст. 185 КК України – за крадіжку, вчинену за попередньою змовою групою осіб. Адвокат в апеляційній скарзі стверджував, що в діях засуджених ознаки викрадання відсутні, оскільки вони знайшли мішки біля огорожі товарного складу.

Чи правильне рішення суду?

Варіант 3 (П – Ц)

1. Шмаров та Горшков, раніше засуджені за бандитизм, пізно ввечері сіли в таксі водія Дорохова з метою заволодіти його виручкою. Шмаров мав при собі пістолет. Дорогою вони попросили Дорохова зупинитися. Шмаров, який розташувався на задньому сидінні, після зупинки раптово вдарив Дорохова рукояткою пістолета по голові, спричинивши йому тяжке тілесне ушкодження. Горшков почав шукати гроші, однак виручкою їм заволодіти не вдалося, оскільки їх було затримано працівниками міліції. Проти Шмарова й Горшкова було порушено кримінальну справу за ст. 15, ч. 2 ст. 187 КК України – за замах на розбій, вчинений групою осіб.

Чи правильне рішення слідчого?

2. Романов та Литовченко зустріли на вулиці неповнолітню Волошину. Романов схопив її та зтягнув у безлюдне місце. Волошина чинила опір, просила відпустити, однак Романов почав бити її. Литовченко, щоб допомогти приятелю, тримав потерпілу за руки, а Романов намагався вчинити з нею статевий акт неприродним способом, однак через активний опір Волошиної зробити цього не зміг. Після цього з потерпілою неприродним способом вчинив статевий акт Литовченко, а Романов тримав її.

Кваліфікуйте дії Романова та Литовченка.

3. 26-річна Трушкіна вийшла заміж за 65-річного під-

приємця Жордана, який мав великий будинок, дачу і заощадження в банку. Через деякий час вона вирішила позбутися чоловіка, щоб заволодіти його статком. Для реалізації свого злочинного наміру вона умовила чоловіка поїхати на дачу і обманним шляхом замкнула його у підвалі, а дачу підпалила. Жордан від отриманих опіків помер. Як з'ясувалося, Жордан все своє майно залишив за заповітом своєму сину від першого шлюбу.

Вирішіть питання про відповідальність Трушкіної.

Варіант 4 (Ч – Я)

1. Силюк, отримавши 11 січня відомості, що Рисиної, в якій багато грошей, не буде вдома два тижні, запропонував Котову обікрасти її, на що той погодився. 13 січня вночі вони подолали паркан і через вікно проникли до будинку Рисиної та удвох почали шукати гроші. Коли вони зайшли до спальні, то побачили Рисіну, яка, як їм здалося, міцно спала. Силюк наніс їй удар ножем в серце. У будинку Котов і Силюк знайшли 100 грн, які й забрали. Як встановлено слідством, Риси́на померла незадовго до проникнення Силюка і Котова в будинок від передозування снодійного. Слідчим прокуратури Силюка й Котова було притягнуто до кримінальної відповідальності за ч. 3 ст. 185 КК України – за крадіжку, поєднану з проникненням у житло.

Чи правильне рішення слідчого?

2. Варданов, директор приватного підприємства, звільнив з роботи головного бухгалтера Логвиненко без пояснення причин. Вона звернулася до прокуратури зі скаргою на незаконне звільнення. Як було з'ясовано, Варданов звільнив Логвиненко через те, що вона відмовлялася підробляти податкові документи. На момент звільнення Логвиненко була вагітною. Варданова було засуджено за ч. 2 ст. 172 КК України. У касаційній скарзі засуджений Варданов, не оспоруючи своєї винності у незаконному звільненні Логвиненко, просив перекваліфікува-

ти його дії з ч. 2 ст. 172 на ч. 1 ст. 172 КК України, посилаючись на те, що йому не було відомо про її вагітність.

Як має бути вирішена справа?

3. Коровіна, дізнавшись від свого чоловіка Васильчука про вчинене ним і його товаришем Юрковим убивство міліціонера Шаронова та заволодіння його пістолетом, на прохання чоловіка винесла з дому та викинула в парку взуття учасників злочину, а також вимила підлогу в кухні та кімнаті, де могли залишитися сліди від взуття.

Вирішіть питання про відповідальність Коровіної, Васильчука та Юркова.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Приступаючи до виконання завдань, слід уважно ознайомитися з їх умовами, визначити, до якої теми курсу вони належать, вивчити необхідний нормативний матеріал та літературу і, нарешті, дати письмову відповідь із додержанням вимог. Студенти, які навчаються в групах з 1-ї по 10-ту (заочний факультет № 1), з 1-ї по 5-ту (заочний факультет № 2) включно, виконують завдання **1 – 5**; студенти інших груп – завдання **6 – 10**.

Відвідування практичних занять є обов'язковим. Студент, який не з'явився на практичні заняття або не виконав у письмовій формі домашнього завдання до практичних занять, або одержав за результатами занять незадовільну оцінку, допускається до складання заліку чи іспиту (індивідуально або у складі іншої академічної групи) лише після відпрацювання практичних занять та з дозволу декана.

Завдання до практичних занять

V семестр

1. Робітники метрополітену Чагін і Бортніков під час огляду потяга, знятого з маршруту через технічні проблеми, знайшли в одному з вагонів пакунок із мотлохом. Коли Бортніков почав його ворушити, пролунав вибух, від якого Чагін і Бортніков загинули, а також суттєво були пошкоджені комунікації і саме депо. У результаті розслідування цієї справи було встановлено, що вибуховий пристрій залишив інвалід Одинцов, який поставив годинниковий механізм таким чином, щоб вибух стався під час зупинки потяга на станції, де в цей час на урочистостях мали перебувати члени уряду. У такий спосіб Одинцов прагнув помститися за своє погане життя.

Якою має бути відповідальність Одинцова за вчинений злочин?

2. Курдюмов, прийшовши додому до Жуліна, почав вимагати повернення боргу в сумі 2 000 доларів США. Жулін сказав, що нічого йому не винен. Курдюмов вихопив з кишені ніж і зі словами: “Моє не віддаєш, так я зараз усе твоє заберу!” – вбив Жуліна. Після цього він обшукав помешкання, забрав знайдені 25 000 доларів США і золоті прикраси та зник.

Вирішіть питання про відповідальність Курдюмова.

3. Під час бійки, після вживання алкогольних напоїв, Збруєв ударив Чірка розбитою пляшкою по обличчю і розсік йому лоб, а частка скла потрапила в око Чірка, у зв’язку з чим, незважаючи на зроблену операцію, він утратив зір на одне око і знаходився в лікарні протягом 14 днів.

Якою має бути відповідальність Збруєва?

4. Маліков запросив свою знайому Іванову покататися на автомобілі. За містом він заїхав до лісу і став схиляти Іванову до вчинення статевого акту. Не отримавши згоди, застосував силу і, подолавши опір потерпілої, згвалтував її.

Наступного дня Іванова кинулася з мосту, в результаті чого отримала тяжкі тілесні ушкодження, крім того, вона захворіла на психічну хворобу.

Вирішіть питання про відповідальність Малікова.

5. Під час ремонту приватного будинку, який на праві власності вже 60 років належав родині Терновецьких, робітники Васюник та Довгоніс знайшли замуrowаний у стіні скляний напівштоф, у якому були масивні золоті ланцюжки, каблучки, сережки з коштовним камінням, золоті монети царської чеканки та інші коштовні вироби, на деяких з них були фірмові цінники. Частину золотих монет Васюник та Довгоніс продали нумізмату Кацу, а всі інші цінності заховали в гаражі рідного дядька Довгоноса – Петренка, де їх і було знайдено.

Визначте відповідальність Васюника, Довгоноса та Петренка.

6. Миронов дізнався, коли листоноша Кротова буде розносити пенсію, а отже, буде мати при собі багато грошей. З метою заволодіння ними він підстеріг Кротову біля пошти і, погрожуючи макетом ножа, став вимагати гроші. Однак грошей у неї не було, оскільки в той день банк не здійснив відповідних розрахунків.

Якою має бути відповідальність Миронова?

7. Виступаючи на каналі місцевого телебачення, член регіонального відділення однієї з політичних партій АР Крим Мисін запропонував провести соціологічне опитування щодо ставлення населення до мовного питання, а також посилення ролі автономії у складі України. Проти Мисіна була порушена кримінальна справа за ч. 2 ст. 109 КК України.

Чи правильно застосовано статтю КК України?

8. Злидін перебував у цивільному шлюбі з Фастовою. Коли Фастова повідомила його, що вона вагітна і аборт робити вже пізно, Злидін страшенно розлютився, схопив кочергу, повалив Фастову на підлогу і почав бити по животу й голові. Від отриманих ушкоджень Фастова захлинулася кров'ю і померла. У цей час до будинку Злидіна прийшла його мати Олександрова, в якій був власний ключ від дверей. Побачивши, що сталося, вона наказала синові принести сокиру й розчленити труп Фастової, щоб від нього було легше позбутися, що Злидін і зробив. Потім вони по частинах перенесли й сховали труп Фастової в різних кінцях селища.

Визначте відповідальність Злидіна і Олександрової.

9. Петрова вирішила помститися своєму колишньому чоловікові Івахніну і понівечити йому обличчя. Взявши пляшечку з сірчаною кислотою, Петрова прийшла до нього додому. Коли двері відчинилися, Петрова плеснула кислоту й утікля. Як з'ясувалося, Петрова попала в обличчя другій дружині Івахніна – Марченко, чим заподіяла їй непоправне понівечення обличчя.

Петрову було засуджено за ч.1 ст.121 КК України за за-

подіяння Марченко тяжкого тілесного ушкодження.

Чи правильне рішення суду?

10. Положенко й Геворкян, озброївшись ножом, проникли вночі на територію приватної фірми, маючи намір заволодіти новітньою комп'ютерною технікою, яку туди завезли напередодні. Положенко побачив охоронця Чистова, який здійснював обхід, і дав про це знак Геворкяну. Останній напав на охоронця й устромив йому ніж у спину. Охоронець помер на місці. А Положенко й Геворкян не змогли проникнути у приміщення, де знаходилася техніка, оскільки двері виявилися броньованими.

Яку відповідальність за вчинене несуть Положенко й Геворкян?

11. Сазонова, яка працювала касиром заводу, під час виплати заробітної плати з'ясувала, що у банку їй було видано надлишкові кошти в сумі 50 000 грн. Сазонова повідомила про це головного бухгалтера заводу Ларионову. Ларионова пообіцяла розібратися з цим питанням і забрала гроші. Як з'ясувалося пізніше, на них вона придбала автомобіль для свого сина.

Визначте відповідальність Сазонової і Ларионовой.

12. Пізно ввечері Сабадаш зустрів на залізничній станції Кринкіну, яка була у стані алкогольного сп'яніння. Він запропонував їй вступити в статевий зв'язок і отримав відмову. Тоді Сабадаш накинувся на Кринкіну, згвалтував її і в непритомному стані залишив біля залізничної колії. Кринкіна, опритомнівши, намагалася знайти дорогу додому, потрапила під потяг і була смертельно травмована. Слідчий прокуратури порушив проти Сабадаша кримінальну справу за п.10 ч. 2 ст. 115 КК України.

Чи правильне рішення слідчого?

VI семестр

1. Директор приватного ліцею Феоктистов систематично підписував накази про видачу премій своїй дружині Марищак і племінниці Гуровій, які працювали в ліцеї вчителями іноземної мови. Усього сума одержаних ними премій склала 25 000 грн. Повноваження Феоктистова щодо нарахування премій обмежувалося обов'язковим погодженням із власником ліцею Розінім. Феоктистов приховував ці відомості від Розіна й подавав йому фальсифіковану звітність, яку складав разом із головним бухгалтером Хромовою.

Яку відповідальність мають понести Феоктистов, Хромова, Марищак і Гурова?

2. Директор торговельно-закупівельного підприємства Гасанов за домовленістю з директором виробничого підприємства “Форт” Кужуном надали в податкову інспекцію завідомо неправдиві відомості про суми доходів від укладених угод. Унаслідок цього в бюджет не надійшли кошти в сумі 880 000 грн. Проти кожного з них була порушена справа за ч. 2 ст. 212 КК України за ознакою ненадходження коштів у великих розмірах. Адвокати Гасанова і Кужуна наполягали на застосуванні до їх підзахисних ч. 4 ст. 212 КК України, оскільки ті вчинили злочин уперше, сплатили суму податку, а також усі фінансові стягнення.

Вирішіть питання про відповідальність Гасанова й Кужуна.

3. Вавілов залишив у залі очікування свою 4-річну доньку та валізу з речами, а сам пішов купити квиток. Скориставшись його відсутністю, Чекар'юв на очах пасажирів, що перебували в залі, взяв валізу і вийшов з приміщення вокзалу. Чекар'юв був затриманий правоохоронцями у приміській електричці.

Кваліфікуйте дії Чекар'юва.

4. В одному з районів Київської обл. діяла озброєна група, яка вчиняла напади на таксистів з метою їх пограбування.

До групи входили Фірман, Литкевич, Сазонов і Дриган. Останній мав непогашену судимість за умисне вбивство з особливою жорстокістю. Фірман залучив до групи 13-річного Матюхина. 13 січня вони підстерegli таксиста Риндіна і, погрожуючи обрізом, викинули його з автомобіля “Мазда”, на якому втекли з місця події. У такий самий спосіб 14 січня вони заволоділи автомобілем Сагунова, якого, через те, що той учинив опір, Матюхин застрелив. 25 січня під час спроби пограбування таксиста Симченка у Харківській обл. групу було затримано.

Якою має бути відповідальність Фірмана, Литкевича, Сазонова, Дригана і Матюхина?

5. Годунник у нетверезому стані став чіплятися до покупців у супермаркеті, лаявся, у непристойній формі висловлювався про всю іноземну продукцію, розкидав товар. У відповідь на зауваження покупця Чигіна схопив його за плече, розірвав на ньому одяг і облив оцтом з пляшки, яку схопив з полиці. До нього підбігли співробітники охорони супермаркета, які намагалися його вгамувати. Годунник побачив вогнегасник і кинув його у вітринне скло, намагаючись втекти. У цей час Годунника затримав черговий міліцейський патруль.

Вирішіть питання про відповідальність Годунника.

6. Під час санкціонованого мітингу Ковальов, який знаходився у стані наркотичного сп’яніння, на зауваження лейтенанта міліції Корчина назвав його “фашистською контролю” й облив пивом. Корчин намагався затримати Ковальова, але той пручався й пошкодив міліціонеру руку. Ковальова було затримано, а Корчин перебував у лікарні 24 доби.

Якою має бути відповідальність Ковальова?

7. Директор приватного підприємства Сидоренко оголосив конкурс на заміщення вакантної посади керівника відділу серед його працівників. Згідно з вимогами керівник цього відділу в обов’язковому порядку повинен був мати вищу технічну освіту. Сидоренко одержав від працівника цього відділу Цорова оплачені путівки на трьох осіб на Канарські острови строком на

три тижні. Після цього Цоров отримав цю посаду, хоча мав тільки середню освіту.

Визначте відповідальність Сидоренка і Цорова.

8. Мустафін зателефонував Григорову і вимагав від нього припинити підприємницьку діяльність з пошиву одягу, погрожуючи знищенням його майна. Григоров відмовився. Вночі Мустафін разом з Баликовим облили бензином цех Григорова, розташований у приватному секторі, і підпалили його, внаслідок чого пожежею було завдано збитків на суму 350 000 грн. Крім того, згоріла літня кухня на сусідському подвір'ї, в якій загинув Водопляс. Як з'ясувало слідство, цех належав коханці Григорова.

Вирішіть питання про відповідальність Мустафіна і Баликова.

9. Постолов, Дядюра і Гнатюк систематично виготовляли й реалізовували обрізи. Крім того, вони вчинили декілька нападів, поєднаних із заволодінням майном окремих заможних громадян, застосовуючи гладкоствольну мисливську рушницю та газовий пістолет.

У результаті нападів група заволоділа майном на загальну суму 150 000 грн. Під час затримання Гнатюк убив патрульного міліціонера Бортника.

Яку відповідальність мають понести Постолов, Дядюра і Гнатюк?

В а р і а н т : яким чином вирішувалося б питання про відповідальність, якщо б Гнатюку не виповнилося чотирнадцяти років?

10. Лисовський, перебуваючи в нетверезому стані, стріляв голубів із газового пістолета, лякав ним громадян, що відпочивали в парку, лаявся, а при затриманні вдарив рукояткою пістолета міліціонера Федуліна по обличчю і перебив йому ніс. Як було встановлено експертизою, газовий пістолет був перероблений для стрільби бойовими набоями.

Визначте відповідальність Лисовського.

11. Логінов, відбувши покарання за ч. 3 ст. 296 КК України, вирішив помститися слідчому Макєєву. Логінов підстеріг Носко, яка перебувала в незареєстрованому шлюбі з Макєєвим, і складаним ножем наніс їй два поранення в груди. Зі словами: “Передай своєму, що з ним буде те ж саме!” – утік з місця злочину.

Вирішіть питання про відповідальність Логінова.

12. Валуєв та Димчук, озброєні макетом пістолета “ТТ”, увірвалися до салону одягу перед закриттям й стали вимагати виторг у касира Лузіної. Лузіна перелякалась і передала злочинцям 12 000 грн, які лежали в касі, але приховала від них 10 000 грн, які власниця салону Єремєєва залишила у Лузіної для свого чоловіка, який мав заїхати й забрати їх.

Після цього Лузіна подала відомості про те, що нападники забрали всі гроші, тобто 22 000 грн, а 10 000 грн залишила собі.

Як має бути вирішене питання про відповідальність Валуєва, Димчука і Лузіної?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття і система Особливої частини кримінального права України.
2. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади.
3. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.
4. Державна зрада. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду.
5. Шпигунство. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство.
6. Посягання на життя державного чи громадського діяча.
7. Диверсія.
8. Поняття та види вбивства.
9. Умисне вбивство двох або більше осіб.
10. Умисне вбивство, вчинене з особливою жорстокістю.
11. Умисне вбивство, вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб.
12. Умисне вбивство з корисливих мотивів.
13. Умисне вбивство з хуліганських мотивів.
14. Умисне вбивство, вчинене на замовлення.
15. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання.
16. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини.
17. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.
18. Вбивство через необережність.
19. Доведення до самогубства.
20. Умисне тяжке тілесне ушкодження.
21. Відмежування тяжкого тілесного ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства та вбивства через необережність.
22. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження.
23. Умисне легке тілесне ушкодження, його види.

24. Умисні тяжкі тілесні ушкодження, спричинені при пом'якшуючих обставинах.

25. Побої та мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень.

26. Катування.

27. Погроза вбивством.

28. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.

29. Зараження венеричною хворобою.

30. Незаконне проведення абортів.

31. Залишення в небезпеці.

32. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.

33. Незаконне проведення дослідів над людиною.

34. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.

35. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини.

36. Захоплення заручників.

37. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини.

38. Зґвалтування.

39. Фальсифікація виборчих документів, документів референдуму чи фальсифікація підсумків голосування, надання неправдивих відомостей до органів Державного реєстру виборців чи фальсифікація відомостей Державного реєстру виборців.

40. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії.

41. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків.

42. Грубе порушення законодавства про працю. Грубе порушення угоди про працю.

43. Поняття і система злочинів проти власності.

44. Об'єкт та предмет злочинів проти власності.

45. Кваліфікуючі ознаки корисливих злочинів проти власності, пов'язаних з незаконним обертанням майна на користь винного або інших осіб.

46. Крадіжка.

47. Грабіж.
48. Розбій.
49. Вимагання.
50. Шахрайство.
51. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
52. Відмінність розбою від грабежу.
53. Відмінність розбою від вимагання.
54. Відмінність шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
55. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
56. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.
57. Умисне знищення або пошкодження майна.
58. Погроза знищення майна.
59. Необережне знищення або пошкодження майна.
60. Порушення обов'язків щодо охорони майна.
61. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом.
62. Порушення недоторканності приватного життя.
63. Порушення авторського права і суміжних прав.
64. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Поняття і система Особливої частини кримінального права України.
2. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади.
3. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.
4. Державна зрада.
5. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду та шпигунство.
6. Шпигунство.
7. Посягання на життя державного чи громадського діяча.
8. Диверсія.
9. Поняття та види вбивства.
10. Умисне вбивство.
11. Умисне вбивство, вчинене з особливою жорстокістю.
12. Умисне вбивство з корисливих мотивів.
13. Умисне вбивство з хуліганських мотивів.
14. Умисне вбивство, вчинене на замовлення.
15. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання.
16. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини.
17. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.
18. Вбивство через необережність.
19. Доведення до самогубства.
20. Умисне тяжке тілесне ушкодження.
21. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства та вбивства через необережність.
22. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження.
23. Умисне легке тілесне ушкодження, його види.
24. Тілесні ушкодження, спричинені при пом'якшуючих обставинах.

25. Побої та мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень.
26. Катування.
27. Погроза вбивством.
28. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
29. Незаконне проведення абортів.
30. Залишення в небезпеці.
31. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.
32. Незаконне проведення дослідів над людиною.
33. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.
34. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини.
35. Захоплення заручників.
36. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини.
37. Згвалтування.
38. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача.
39. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії.
40. Грубе порушення законодавства про працю.
41. Поняття і система злочинів проти власності.
42. Крадіжка.
43. Грабїж.
44. Розбїй.
45. Вимагання.
46. Шахрайство.
47. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
48. Відмінність розбою від грабежу.
49. Відмінність розбою від вимагання.
50. Відмінність шахрайства від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
51. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.

52. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.
53. Умисне знищення або пошкодження майна.
54. Погроза знищення майна.
55. Необережне знищення або пошкодження майна.
56. Порушення обов'язків щодо охорони майна.
57. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом.
58. Поняття службової особи.
59. Зловживання владою або службовим становищем.
60. Перевищення влади або службових повноважень.
61. Службове підроблення.
62. Службова недбалість.
63. Одержання хабара.
64. Давання хабара.
65. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї.
66. Контрабанда.
67. Порушення порядку зайняття господарською діяльністю та діяльністю з надання фінансових послуг.
68. Зайняття забороненими видами господарської діяльності.
69. Фіктивне підприємництво.
70. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).
71. Фіктивне банкрутство.
72. Протидія законній господарській діяльності.
73. Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом.
74. Обман покупців та замовників.
75. Шахрайство з фінансовими ресурсами.
76. Розголошення комерційної або банківської таємниці.
77. Створення злочинної організації.
78. Бандитизм.
79. Відмінність бандитизму від розбою.

80. Терористичний акт.
81. Умови звільнення від кримінальної відповідальності за участь у терористичній групі чи терористичній організації, сприяння їх діяльності.
82. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.
83. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
84. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами.
85. Порушення вимог законодавства про охорону праці.
86. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту.
87. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів.
88. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами.
89. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації.
90. Незаконне заволодіння транспортним засобом.
91. Групове порушення громадського порядку.
92. Масові заворушення.
93. Хуліганство.
94. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією.
95. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.
96. Розголошення державної таємниці.
97. Втрата документів, що містять державну таємницю.
98. Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави.
99. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони

громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві.

100. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця.

101. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи.

102. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань.

103. Самоправство.

104. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів.

105. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності.

106. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину.

107. Завідомо неправдиве показання.

108. Дії, що дезорганізують роботу виправних установ.

109. Пропаганда війни.

110. Посягання на життя представника іноземної держави.

111. Найманство.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДО КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ТА ЗАВДАНЬ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Конституція України: наук.-практ. коментар / В.Б. Авер'янов, О.В. Батанов, Ю.В. Баулін та ін.; ред. кол.: В.Я. Тацій, Ю.П. Битяк, Ю.М. Грошевий та ін. – Х.: Право; К.: Ін Юре, 2003. – 808 с.

Кримінальний кодекс України: Наук.-практ. коментар / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш та ін.; за заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., допов. – Х.: Одиссей, 2008. – 1 208 с.

Кримінальне право України. Особлива частина: підруч. / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2010. – 608 с.

Програма навчальної дисципліни “Кримінальне право України” / за ред. В.Я. Тація. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – 55 с.

Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, затв. наказом МОЗ України від 17 січ. 1995 р. № 6 // Юрид. вісн. України. – 1995.– № 18. – с. 5-9.

Про судову практику у справах про злочини проти життя та здоров'я: постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7 лют. 2003 р. // Вісн. Верхов. Суду України. – 2003. – № 1. – С. 37-42.

Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 30 трав. 2008 р. // Там же. – 2008. – № 7. – С. 1-8.

Про судову практику у справах про злочини проти власності: постанова Пленуму Верховного Суду України № 10 від 6 листоп. 2009 р. // Там же. – 2009. – № 12. – С. 9-16.

Киричок В.М. Практичний посібник з кримінального права України. – Х.: ФІНН, 2010. – 720 с.

Климчук О. Нове у кримінальній відповідальності за диверсію // Підприємництво, госп-во і право. – 2002. – № 3. – С. 84-86.

Ліпкан В.А., Діордіца І.В. Національна безпека України: кримінально-правова охорона: навч. посіб. – К.: КНТ, 2007. – 292 с.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи.....	4
Завдання до контрольної роботи	6
Рекомендації з виконання завдань до практичних занять.....	11
Завдання до практичних занять	11
Питання для підготовки до заліку.....	19
Питання для підготовки до іспиту.....	22
Список літератури до контрольних робіт та завдань до практичних занять.....	27

Навчальне видання

ЗАВДАННЯ
ДО КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ”
(Особлива частина)
ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ЇХ ВИКОНАННЯ
для студентів III курсу
заочних факультетів

У к л а д а ч і: БОРИСОВ Вячеслав Іванович,
ВОЛОДИНА Оксана Олександрівна,
ДОРОШ Лідія Варфоломійвна,
КОЗАК Вадим Анатолійович,
КУРАШ Яна Михайлівна,
ОРЛОВСЬКИЙ Руслан Семенович,
УС Ольга Володимирівна

Відповідальний за випуск В.Я. Тацій

Редактор *О.І. Борисенко*
Коректор *Л.М. Рибалко*
Комп'ютерна верстка *Л.П. Лавриненко*

План 2010, поз. 41

Підп. до друку 06.07.2010. Формат 60x84¹/16. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Умовн. друк. арк. 1,8. Облік.-вид.арк. 0,86. Вид. № 26.
Тираж прим. Зам. № 3842. Ціна договірної.

Редакційно-видавничий відділ
Національної юридичної академії України,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національної юридичної академії України,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна